

Tessa Julià Dinarès

Un secret a les butxaques

Il·lustracions d'Anna Clariana

Capítol 1
La videoconferència misteriosa de l'àvia

Sona el timbre i els nens i les nenes surten com llampecs de classe: s'ha acabat el curs! La Martina arrossega la motxilla carregada de llibres, de llapis, de gomes, de bolígrafs i de rampoines de la seva taula, tant, que és a punt de rebentar. La meitat dels cabells rossos ja els té fora de la cua i, amb les cames més llargues de la classe, corre a buscar el seu germà, en Dalmau, que va dues classes per sota. No s'acomiada dels companys; aquesta tarda se'ls trobarà a la *plaja*, com en diuen a l'Escala de la platja de les barques, remullant-se a última hora, abans que el sol se'n vagi cap a les muntanyes rere les ruïnes d'Empúries.

–Tinc tanta gana que em menjaria un rap sencer! –brama en Dalmau i quasi l'ensordeix.

La Martina li espolsa els cabells plens de sorra del pati. L'àvia Teresa, la mare de la mare, diu que en Dalmau és clavat al seu marit, l'avi Bertomeu, que ja va morir: cabells negres enrinxolats, ulls verds dels prats a la primavera i mans gruixudes, de pagès del Pallars. «I tu, Tina, no sé d'on han sortit els cabells rossos i els ulls blaus de mar. Ets filla d'una sirena i els pares et van trobar surant a cala Montgó rodejada de dofins.»

El pare els obre la porta de casa: pell cremada i arrugada per la tramuntana de quan surt a pescar, ulls i cabells negres com l'aigua de la mar a la nit i més alt que el coll d'una girafa. Els pregunta:

–Com han anat les notes? Algun suspens?

–Ara es diu *insuficient* i no en tinc cap, al contrari, tinc tres excel·lents –respon cofada la Martina.

El pare, en veure la cara de fam d'en Dalmau, com la d'un musclo ben obert, els indica:

–El berenar és a la cuina –i continua–. Me'n vaig a muntar peces de la xarxa al cobert; ah, la mare vol que passeu per la botiga!

Mentre la Martina queixala l'entrepà recorda que demà ben d'hora al matí marxen a passar una

setmana a ca l'àvia Teresa a Ribera de Cardós, un poble dels Pirineus on cria eugues. El que no sap és l'hora:

–Pare, a quina hora?

–A les sis del matí sortim cap a Barcelona perquè pugueu agafar l'autocar de línia que marxa a dos quarts de vuit del matí cap a Llavorsí.

La Martina esbufega:

–Apa! Que d'hora! No ens pots acompanyar en cotxe fins a Ribera de Cardós?

–No pot pas ser! No sigueu tan *finolis*! La mare té feina a la botiga i jo ja no podré sortir a pescar, almenys arribaré a temps per a la subhasta! Aquest vespre us prepareu la motxilla. Ah, i a dormir d'hora, que no vull troneres a casa!

Amb els plats tan nets que ni una formiga en podria aprofitar res, arrepleguen la tovallola i el banyador i s'arriben fins a la botiga. La mare despatxa dos turistes russos que mouen tant els braços i parlen tan fort per fer-se entendre que la Martina i en Dalmau han de tapar-se la boca amb la mà per no enriolar-se. Carregats de paquets, els turistes surten de la botiga mentre la mare els acomiada amb el somriure més captivador del poble. Per això té tant d'èxit, la mare és la més simpàtica. Els nanos li fan petons i li ensenyen les notes. Se les mira atentament i els abraça, però com que la botiga torna a omplir-se, els acomiada:

—A les nou com a màxim, a casa a sopar i a fer-vos la bossa! *See you!*

La mare fa servir expressions dels turistes com ara *OK, All right!, See you*, en anglès, o à *Bientôt, Au revoir, Allez, allez*, en francès. En Dalmau xoca la mà amb ella i surten.

Al cap d'un minut ja són a la platja de les barques i al cap d'un segon la Martina sent:

—Tina! Tina, aquí!

Els amics xerren recolzats damunt les roques. La Berta porta dues trenes mig desfetes; en Víctor i l'Àlex, bessons, un ros i l'altre moreno, sempre fan pinya, sempre estan d'acord en tot, i en Marçal, alt, prim i dret com una anxova dins del pot, li proposa:

—Tina, fem una cursa fins a la plataforma?

El pare de la Martina diu que, quan ell era petit, arribaven fins a la roca del Cargol, el doble de lluny que la plataforma, que els nens d'ara són uns fluixos. La mare li contesta que és un perill passar les boies, les barques hi volen a tot gas, i que, encara que sovint queden encallades per les roques que rodegen l'illa, no val la pena arriscar-s'hi.

—OK! —La Martina es treu la roba, la plega damunt la tovallola i quan la Berta li fa un senyal es tira a l'aigua, cames ajudeu-me, i guanyarà tant sí com no.

Vora l'aigua els amics criden «Marçal! Marçal!» o «Tina! Tina!». La Martina neda més de pressa que una anguila remuntant el riu, l'aigua és molt transparent i els peixos l'empenyen amb la seva companyia. A la plataforma, fa la volta i s'impulsa amb els peus per guanyar velocitat. I en Marçal: és davant o darrere? Apura les forces fins a la sorra i el veu, dret, esperant-la. Alça Manela, l'ha guanyat! Uf, quina ràbia! Xoquen les mans i la Martina s'estira a la tovallola i el sol li eixuga la pell pigada: un dia arribarà ella primera, segur! En Víctor remuga enfadat:

—Aquestes vacances els pares ens han apuntat a un curs d'anglès però nosaltres estem farts d'estudiar. Quin rotllo!

La Berta mossega l'entrepà:

—Caram! Doncs jo seré tot el dia a la platja amb la petita Caterina enganxada com una ostra a la closca.

—Que no sóc tan petita, ja tinc vuit anys! —respon la Caterina donant una puntada de peu a la sorra.

A en Dalmau se li fa la boca aigua amb l'entrepà de la Berta, però ella l'aparta:

—Ensuma nas que no en tastaràs!

La Martina s'asseu:

—Jo vaig a casa l'àvia a Ribera uns quants dies amb en Maumau enganxat al cul. Que en són de

pesats els germans petits, com un plat de puré de verdures que no s'acaba mai!

En Dalmau i la Caterina, farts de tanta xerrameca, corren a la riba a jugar amb la sorra i els altres xerra que xerra...

A l'hora fosca la Martina i en Dalmau sopen amb el pare. A dues llums, just abans d'anar a dormir, reben un avís a l'ordinador per fer una videoconferència amb l'àvia.

—Us espera una sorpresa, un misteri antic de la vall de Cardós, un secret! La nit de Sant Joan anirem al bosc i potser, només potser, trobarem minairons.

—Minairons? Què són els minairons? —La Martina badalla.

—Són... Són un secret, el secret més ben guardat de les muntanyes, aneu a dormir que demà us vull ben descansats. Ah, i porteu-me milions de pots d'anxoves. Bona nit!

Amb el pijama posat arriba la mare, que els fa dos petons ben sonors i els empeny amb afecte cap a l'habitació amb un copet a l'esquena:

—No feu el ronso. *Bon soir, mon petit!*

En Dalmau entra a l'habitació de sa germana:

—L'any passat, quan vas anar a Ribera vas jugar amb els mina..., mina... què?

—I ara! No en tinc ni idea! M'agradaria mirar-ho a l'ordinador, però la mare no em deixarà.

–Per què no l’hi preguntem? Bé ho ha de saber si va néixer allà!

–Maumau, jo no ho faria, l’àvia ha dit que és un secret!

En Dalmau arronsa les espatlles i es fica al llit. És la primera vegada que farà un viatge tan llarg, que veurà la granja de l’àvia. Preferiria quedar-se a l’Escala i jugar amb els amics a la platja.